

1. ΜΕ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΕΨΕΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

Μέσο: . . . . . ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/06/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/06/2023

Σελίδα: 31

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Με αποστολή να καλυτερέψει τον άνθρωπο...

Το ημερολόγιο του σπουδαίου εικαστικού Βάλια Σεμερτζίδα

Με αφορμή την πρόσφατη κυκλοφορία του «Ημερολογίου (1929-1939)» του μεγάλου ζωγράφου Βάλια Σεμερτζίδα στη σειρά της «Αρχειοθήκης» του ΜΙΕΤ, ο επιμελητής της έκδοσης Νίκος Χατζηνικολάου, ομότιμος καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, σταχυολογεί αποσπάσματα από το ημερολόγιο και την εκτενή εισαγωγή τα οποία σκιαγραφούν την προσωπικότητα του Βάλια Σεμερτζίδα ως ανθρώπου και καλλιτέχνη.

Η δεκαετία 1929 - 1939, που αποτελεί τον πρώτο τόμο του έργου, καλύπτει τα χρόνια της μαθητείας του νεαρού Βάλια. «Μια μαθητεία», λέει ο Ν. Χατζηνικολάου, «στη ζωή και στον έρωτα, μαθητεία στο Σχολείο των Καλών Τεχνών, μαθητεία στον αγώνα για επιβίωση και στην πάλη για δημιουργία. Το παιδί των προσφύγων από τον Καύκασο, νέος ζωγράφος με σημαντικό έργο πίσω του, προχωράει μπροστά χωρίς να μπορεί να φανταστεί τι τον περιμένει τη δεκαετία που έρχεται. Οι μεγαλύτερες δοκιμασίες για τον τόπο και για τους ανθρώπους του θα διαδεχθούν η μία την άλλη: Πόλεμος, Κατοχή, Δοσιλογισμός, Αντίσταση, Δεκεμβριανά, Εμφύλιος. Πώς θα αντιδράσει; Με ποιους θα πορευτεί; Κι η ζωγραφική;».

Αποσπάσματα από το ημερολόγιο:

Σχέδιο για το έργο, «Πρόσδος Πολιτισμού» (1934 - 1935) (αρχ. Β. Σεμερτζίδα)

22.12.36

Νύκτα

[...] Το ζωγραφικό θέμα, η ίδια η ζωγραφική και πλατύτερα η Τέχνη είναι πράγματα που μου γεμίζουν πολύ το μυαλό τώρα τελευταία. Και γίνεται αυτό αφορμή να μην κάνω τίποτα καινούριο. Φτιάχνω έργα, μα είναι αυτά εμπνευσμένα από πριν. [...]

Απ' εδώ και στο εξής οι πίνακές μου θα γίνονται, και ήδη γίνονται, μονάχα με περιεχόμενο που θα έχει την αποστολή να καλυτερέψει τον άνθρωπο.

Θέλω τα έργα μου να προσξενούν σε κείνον που θα τα δει ένα χαμόγελο που ταυτο-

χρόνως θα του υγραίνει και τα μάτια από πίκρα. [...]

Θα 'θελα ακόμα η ερχόμενη έκθεσις που θα κάνω, τα έργα να μην τα πουλώ παρά να φωνάζω όλον τον λαό να την δει, να χαρούν τα έργα αυτά και άνθρωποι που δεν μπορούν να τα αγοράσουν. Εκεί θα τείνω. Όλες οι προσπάθειές μου θα είναι τέτοιες.

Τώρα μελετώ τον Τολστόι. Το βιβλίο του για την τέχνη. Βρίσκω εκεί μέσα όλα ό,τι και εγώ συλλογίζομαι. Είναι ένα βιβλίο που ξεσκεπάζει όλωνε την ψευτιά, όλωνε την πλαστογραφία της μέχρι σήμερα τέχνης. Θα μεταφράσω μερικά απ' αυτά. [...]